

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามลำดับได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

1. จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลปรากฏว่า มีกรอบมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ 6 ด้าน และเมื่อวิเคราะห์ปัญหาของการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถสรุปเป็นภาพโดยรวมของปัญหาทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 6 ปัญหา ได้แก่

1) คณะกรรมการศูนย์ขาดความร่วมมือในการประชุม 2) ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) คณะกรรมการศูนย์ไม่มีความรู้ในการพัฒนาศูนย์ 4) หลักรในการบริหารศูนย์ไม่ชัดเจน 5) ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับศูนย์เด็ก 6) ไม่มีการประชุมวางแผนการบริหารจัดการศูนย์ระหว่างคณะกรรมการศูนย์ ครู และผู้ปกครอง

1.2 ด้านบุคลากร มี 4 ปัญหา ได้แก่ 1) ครูขาดการศึกษาสูง จบม.5 จบม.6 ทำให้ขาดความรู้ใหม่เพิ่มเติม 2) ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่จบมา 3) ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน 4) ครูยังไม่จบปริญญาตรีทุกคน (สาขาการปฐมวัย)

1.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มี 12 ปัญหา ได้แก่ 1) อาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เครื่องเล่นสนาม ไม่เพียงพอกับเด็ก 3) ห้องเรียนไม่เพียงพอ 4) ห้องน้ำ ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อเด็กและไม่เหมาะสมตามวัยของเด็ก 5) ไม่มีห้องพยาบาล 6) พื้นที่บริเวณศูนย์มีน้อย ทำให้การจัดกิจกรรม

กลางแจ้งไม่เหมาะสม 7) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารจำกัด (เพราะเป็นอาคารเดี่ยว) 8) ไม่มีมุมพัฒนาการต่างๆ 9) แหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอ 10) งบประมาณในการซ่อมแซมอาคารไม่เพียงพอ 11) ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพอ 12) ไม่มีรั้วรอบอาคาร

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร มี 14 ปัญหา ได้แก่ 1) ครูไม่ใช้แผนการสอน 2) ครูไม่มีทักษะในการจัดทำหลักสูตร 3) ครูไม่สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย 4) ครูไม่มีทักษะในการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ครูขาดการวัดผลและประเมินผลเด็กที่เป็นปัจจุบัน 6) สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ 7) ครูไม่แสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน 8) ขาดการนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์ 9) นักเรียนไม่กล้าแสดงออก 10) ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนของศูนย์ 11) ชอบเปรียบเทียบกับโรงเรียนเอกชน 12) ผู้ปกครองไม่เข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู 13) เด็กในชุมชนไปศึกษาที่อื่น 14) เด็กมาเรียนไม่สม่ำเสมอ

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มี 4 ปัญหา ได้แก่

1) ขาดความสนใจและไม่ให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนต่ำ 3) การแบ่งเวลาไปทำกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการต่างๆมีน้อย 4) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี 3 ปัญหา ได้แก่ 1) ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเครือข่าย 2) การประสานงานกับกลุ่มเครือข่ายยาก 3) ขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารจาก เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาคำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้เริ่มกำหนดจากการนำผลการวิเคราะห์จากข้อ 1. ไปทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เพื่อทำการร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาคำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการจากตัวแทนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง ซึ่งจะได้ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาคำเนินงานที่ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 4 พันธกิจ 7 วัตถุประสงค์ 6 กลยุทธ์ 13 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และ 13 ตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

ภายในปี 2557 – 2559 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ด้วยการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

พันธกิจ (Mission)

1. จัดหาและพัฒนาคุณภาพปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นและคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเข้มแข็ง สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างแท้จริง
4. จัดหาและพัฒนาให้อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงแข็งแรง สุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็ก

วัตถุประสงค์

1. ครูผู้ดูแลเด็กมีคุณภาพ
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา
4. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม
5. คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเข้มแข็ง
6. นักเรียนมีความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์

1. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครูผู้ดูแลเด็ก
2. กลยุทธ์การพัฒนาความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
3. กลยุทธ์การพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน
4. กลยุทธ์การพัฒนาความเข้มแข็งของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก

5. กลยุทธ์การส่งเสริมความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น
6. กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลยุทธ์สู่การนำไปปฏิบัติ

1. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพครูผู้ดูแลเด็ก
 - 1.1 พัฒนาและส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาสูง การอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ
 - 1.2 พัฒนาและส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กให้มีคุณลักษณะความเป็นครู

- 1.3 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง
- 1.4 ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมครู
- 1.5 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครูผู้ดูแลเด็ก

ตัวชี้วัด

1. จำนวนครั้งของครูผู้ดูแลเด็กที่ได้รับการศึกษาดูงาน การอบรม
2. จำนวนครูผู้ดูแลเด็กที่ได้พัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู
3. จำนวนครั้งของครูผู้ดูแลเด็กที่ได้เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครู

นักเรียน และผู้ปกครอง

นักเรียน และผู้ปกครอง

4. จำนวนครูผู้ดูแลเด็กที่ได้พัฒนาคุณธรรม
5. จำนวนครูผู้ดูแลเด็กที่ได้พัฒนาคุณภาพ
2. กลยุทธ์การพัฒนาความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
 - 2.1 จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
 - 2.2 จัดหาและพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

1. จำนวนครั้งของการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
2. จำนวนครั้งของการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

3. กลยุทธ์การพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน

- 3.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบ
- 3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

ตัวชี้วัด

1. จำนวนผู้เรียนที่เกิดความรับผิดชอบ
2. จำนวนผู้เรียนที่กล้าแสดงออก
4. กลยุทธ์การพัฒนาความเข้มแข็งของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก

- 4.1 พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการบริหาร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. กลยุทธ์การส่งเสริมความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น

- 5.1 ส่งเสริมความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

1. จำนวนเด็กที่มีความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น

6. กลยุทธ์การพัฒนาระบบบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวชี้วัด

1) จำนวนครั้งของการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2) จำนวนครั้งของการส่งเสริมการบริหารจัดการการศึกษาของ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผลการเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ผลจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีการกำหนดควมวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัด

2. ผลการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลสงเปลือย นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ ยังให้ความเห็นว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างยิ่ง มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน มีข้อสรุปจากผลการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งจากการประเมินเป็นการประเมินในทุกส่วนของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบดำเนินงานฯ โดยแต่ละส่วนจะประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) และผลการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) ด้านความเหมาะสม (Propriety) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

พันธกิจ (Mission) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

กลยุทธ์ ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

กลยุทธ์สู่การนำไปปฏิบัติ ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตัวชี้วัด ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัญหา ของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 6 ปัญหา ได้แก่ 1) คณะกรรมการศูนย์ขาดความร่วมมือในการประชุม 2) ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) คณะกรรมการศูนย์ไม่มีความรู้ในการพัฒนาศูนย์ 4) หลักรในการบริหารศูนย์ไม่ชัดเจน 5) ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับศูนย์เด็ก 6) ไม่มีการประชุมวางแผนการบริหารจัดการศูนย์ระหว่างคณะกรรมการศูนย์ ครู และผู้ปกครอง ด้านบุคลากร มี 4 ปัญหา ได้แก่ 1) ครูขาดการศึกษาสูงน อบรมสัมมนา ทำให้ขาดความรู้ใหม่เพิ่มเติม 2) ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่จบมา 3) ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน 4) ครูยังไม่จบปริญญาตรีทุกคน (สาขาการปฐมวัย) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มี 12 ปัญหา ได้แก่ 1) อาคารสถานที่ที่ไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เครื่องเล่นสนามไม่เพียงพอกับเด็ก 3) ห้องเรียนไม่เพียงพอ 4) ห้องน้ำ ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อเด็กและไม่เหมาะสมตามวัยของเด็ก 5) ไม่มีห้องพยาบาล 6) พื้นที่บริเวณศูนย์มีน้อย ทำให้การจัดกิจกรรมกลางแจ้งไม่เหมาะสม 7) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารจำกัด (เพราะเป็นอาคารเดี่ยว) 8) ไม่มีมุมพัฒนาการต่างๆ 9) ขาดแหล่งเรียนรู้ 10) งบประมาณในการซ่อมแซมอาคารไม่เพียงพอ 11) ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพอ 12) ไม่มีรั้วรอบอาคาร ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

มี 15 ปัญหา ได้แก่ 1) ครูไม่ใช้แผนการสอน 2) ครูไม่มีทักษะในการจัดทำหลักสูตร 3) ครูไม่สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย 4) ครูไม่มีทักษะในการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ครูขาดการวัดผลและประเมินผลเด็กที่เป็นปัจจุบัน 6) สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ 7) ครูไม่แสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ๆ ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน 8) ขาดการนิเทศติดตามการดำเนินงานศูนย์ 9) นักเรียนไม่กล้าแสดงออก 10) ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนของศูนย์ 11) ขอบเปรียบเทียบับโรงเรียนเอกชน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มี 4 ปัญหา ได้แก่ 1) ขาดความสนใจและไม่ให้ความสำคัญร่วมมือกับทุกภาคส่วน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนต่ำ 3) การแบ่งเวลาไปทำกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการต่างๆ มีน้อย 4) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มี 3 ปัญหา ได้แก่ 1) ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเครือข่าย 2) การประสานงานกับกลุ่มเครือข่ายยาก 3) ขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารจาก เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาจาก กรมพัฒนาชุมชนและกรมศาสนา จึงพบว่ามีปัญหาหลายด้าน คือ ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร งบประมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งยังขาดคุณภาพในด้านการเรียนรู้ของเด็ก จิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กเรียนอย่างท่องจำอย่างเดียวไม่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิดตั้งแต่เล็กๆ และปัญหาผู้ดูแลเด็ก ไม่จบการศึกษาปฐมวัยโดยตรง ทำให้ขาดความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ไปในทางเดียวกันรวมทั้งอาคารสถานที่ไม่มีความเหมาะสม จึงทำให้การจัดการศึกษาของเทศบาลไม่ได้มาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ซึ่งสอดคล้องกับ ชารทิพย์ อุดมดี (2552 : 117-122) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ยังมีส่วนที่ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ด้านภายนอกอาคาร มาตรฐานด้านความปลอดภัย และพื้นที่เล่นกลางแจ้งที่มีเครื่องเล่น ไม่เพียงพอไม่เหมาะสมกับจำนวนและวัยเด็ก สอดคล้องกับ วิมลสุดาเดช (2547 : 84-93) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูง ไปต่ำ ได้ดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านการเรียนการสอน ด้านการประสานงานระหว่างศูนย์กับหน่วยงานอื่น ด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่ สอดคล้องกับ จิราวุฒิ

สีมารักษ์ (2553 : 117-124) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดเลย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน สอดคล้องกับ สุวิทย์ ศรีฉาย (2547 : 102-103) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาศาภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนเอกชน อำเภอเมือง นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า โดยความคาดหวังในลำดับแรกของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก สอดคล้องกับ วัชรภรณ์ พย์คัมเมธิ (2546 : 70-73) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ การ์เซีย (1986 : 3593-A) ให้ทำการศึกษาเพื่อเสนอความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาล เปรอร์โตริกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนะที่เป็นประโยชน์คือ 1) ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเอง และควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์ 2) ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียน และควรมีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้มีวุฒิทางการสอน อนุบาล โดยเฉพาะ 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน ควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับ ไวทเคอร์ (1978 : 3839-A) ได้ศึกษาทัศนะของผู้ปกครองและผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนในเมือง เกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจด้านการศึกษา พบว่า ชุมชนมีความสำคัญและควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนควรตระหนักถึงและวางโครงการร่วมกันให้บุคคลในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกับ โรงเรียนด้วย สอดคล้องกับ ฮากานน (1975 : 6004-A) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองยังขาดความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียนและการศึกษาได้เสนอแนะให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากขึ้น 2) การขาดข้อมูลข่าวสารการติดต่อภายในชุมชน ทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อยังไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับ นงนุช ศาโสม (2555 : 62-68)

ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านบุคลากร ตามลำดับ ในแต่ละด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านบุคลากร

2. ผลการเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้ คือ ผลการประเมิน “วิสัยทัศน์ (Vision)” ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนด้านความเหมาะสม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผลการประเมิน “พันธกิจ (Mission)” ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมิน “วัตถุประสงค์” ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน ผลการประเมิน “กลยุทธ์” ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมิน “การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ” ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมิน “ตัวชี้วัด” ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน การที่ผลการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความสอดคล้อง และด้านความเป็นประโยชน์ ส่วนใหญ่แล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะว่ายุทธศาสตร์พัฒนาที่เป็นการวิจัยในครั้งนี้มีกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาที่ชัดเจน การพัฒนาจากฉบับร่างจนกลายเป็นฉบับสมบูรณ์ผ่านการระดมสมองจากการสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จากผู้เชี่ยวชาญ และการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง จึงทำให้ยุทธศาสตร์

การพัฒนาที่ถูกกลั่นกรอง และตรวจสอบรายละเอียดในส่วนต่างๆ อย่างเข้มข้นเป็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ที่ เกี่ยวกับการกิจของหน่วยงาน โดยตรง

ซึ่งสอดคล้องกับ พิชัย บุญมาหนองคู (2556 : 218-249) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนายุทธศาสตร์พบว่ายุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ส่วนผลการประชาพิจารณ์พบว่า ผู้เข้าร่วมประชา พิจารณ์เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทุกประเด็น สอดคล้องกับ สำเร็จ โภชนาการ (2548 : 66-76) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเทศบาลนครแห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการบริหารงานจนประสบความสำเร็จมี 5 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ยุทธศาสตร์การมี ปฏิสัมพันธ์แบบ 3 มิติ ยุทธศาสตร์ด้านการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับภารกิจ ยุทธศาสตร์ ด้านการเรียนการสอนที่เน้นธรรมชาติของผู้เรียนและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบุคลากรอย่าง ต่อเนื่อง สอดคล้องกับ คณิง สายแก้ว (2549 : 287-329) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการ บริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่กำหนด วิสัยทัศน์ว่า ภายในปี 2554 จังหวัดสุรินทร์จะเป็นจังหวัดชั้นนำในการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น อย่างหลากหลายและทั่วถึง และได้พันธกิจ 7 ประการ นอกจากนั้น จากผลการวิจัยได้ชุดของ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัด ทั้งการบริหาร โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านการ บริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป โดยมี รายละเอียดหลายประการที่มุ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางไว้ ข้อเสนอ เิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ที่เป็นผลจาก กระบวนการวิจัยเชิงนโยบายที่ยึดถือหลักการวิจัยแบบผสมที่อาศัยข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง ตามหลักการสามเส้าในขั้นตอนแรกและอาศัยหลักการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียระดับฐานรากในการพัฒนาและการตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในขั้นตอนที่ สองและขั้นตอนที่สาม ทำให้มีความเชื่อมั่นว่า เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีความเหมาะสม ความสอดคล้องความเป็นประ โยชน์และความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับ นกคต พูลสวัสดิ์ (2551 : 209-224) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. 2551–2555 มี 4 เป้าหมายหลัก ได้แก่ 1) เป้าหมายด้านการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 2) เป้าหมายด้านการพัฒนาองค์ความรู้จากการวิจัยเพื่อการบริหารชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ 3) เป้าหมายด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ 4) เป้าหมายด้านการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงและพัฒนามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะใน 2 กรณี คือ ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ

ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ยุทธศาสตร์ หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยงานที่กำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1.1 หน่วยงานเจ้าของนโยบายควรจัดทำเอกสารคู่มือ หรือแนวทางการพัฒนาคำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัด มอบให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปปรับใช้

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและกระตือรือร้นในการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่งบุตรหลานไปเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงในเมือง ทำให้ขาดจิตสำนึกรักบ้านเกิดท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงผู้ที่เกี่ยวข้องส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและความต้องการในการจัดการศึกษาน้อย ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้หัวหน้าศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและความต้องการในการจัดการศึกษา เพื่อจะได้ทราบ ปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นต่อไป

1.5 ขาดงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นผู้บริหารท้องถิ่นควรเห็นความสำคัญและควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อจะได้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์นี้

2.2 ควรทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ควรทำวิจัยเชิงอนาคตภาพของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY